

Referat for det forgangne års aktivitet i LVS (2019-2020).

Organisationen af Lægevidenskabelige Selskaber (LVS) er paraplyorganisation for de videnskabelige selskaber i Danmark. LVS er interesseorganisation for læger og andre sundhedsprofessionelle, der arbejder med sundhedsforskning, kvalitetsudvikling og forbedring af behandlingerne i det danske sundhedsvæsen og som arbejder for, at det er viden og faglighed, der bestemmer behandlingerne i det danske sundhedsvæsen.

Oplysninger om selskabet og dets aktiviteter, organisering, vision og mission kan ses på www.selskaberne.dk.

Dansk Selskab for Klinisk Fysiologi og Nuklear Medicin (DSKFNM) er repræsenteret med 3 delegater i LVS repræsentantskab: Peter Hovind, Anne Lerberg Nielsen og Ali Asmar (<https://selskaberne.dk/omlvs/organisation/medlemsselskaber>).

Der har været afholdt Repræsentantskabsmøde den 07.11.2019.

Nedenstående er et uddrag af de vigtigste områder, som LVS har arbejdet med følgende temaer og emner i det forgangne år:

Vælg Klogt og Patientinddragelse

LVS har siden 2017 arbejdet med projekter, der vedrører patientinddragelse og læge-patientsamarbejde. Der er indgået et partnerskab med Danske Patienter om et initiativ, der har fået navnet "Vælg Klogt". LVS lancerede fra nytår 2020 sammen med Danske Patienter en dansk "vælg klogt kampagne", der skal flytte ressourcer fra overflødig behandling til områder, hvor der er underbehandling. Projektet bliver finansieret med 8,5 millioner kroner fra Danske Regioner og kommer til at løbe over tre år. Projektet ledes af LVS' næstformand Susanne Axelsen og følges af en styregruppe, der er sammensat med to fra hver af Danske Regioner, Danske Patienter og LVS. Danske patienter har formandsskabet i styregruppen. "Vælg Klogt" er inspireret af det oprindeligt amerikanske Choosing Wisely, som startede i 2011 ud fra en idé om, at en lang række af undersøgelser, behandlinger og procedurer i det amerikanske sundhedsvæsen ikke havde værdi for patienterne og som i nogle tilfælde måske endda udgjorde en unødvendig risiko for patientsikkerheden. På baggrund af en undersøgelse gennemført i samarbejde med den amerikanske lægeforening, AMA er der noget, der tyder på, så meget som 30 procent af de amerikanske sundhedsudgifter går til overflødige undersøgelser og behandlinger, der ofte kan gøre mere skade end gavn.

Dataetik i forskning

Ekspertgruppen om Dataetik under regeringens Disruptionsråd kom i november 2018 med en række anbefalinger om dataetik, hvor det første var etablering af et dataetisk råd for erhvervslivet. Det har nu ført til, at regeringen har fremsat otte forslag om dataetiske tiltag for erhvervslivet. Heriblandt forslag om etablering af et uafhængigt Dataetisk Råd.

Det mener LVS er alt for snævert - at etablere et dataetisk råd for erhvervslivet. Det skal have et meget bredere mandat. LVS har vedtaget en række principper for den etiske omgang med sundhedsdata. De skal være vejledende for forskere, der bruger data fra patienter og forsøgspersoner i deres forskning, og siden anvender resultaterne til forbedring af behandlingerne i sundhedsvæsenet. Forskerne skal involvere patienterne i højere grad, og de skal blive bedre til på den ene side at oplyse om værdien af deres forskning, på den anden side klart vejlede patienterne om, hvordan de kan frabede sig, at deres prøver bliver anvendt til forskning.

Digital Sundhed 2020

Digital sundhed er et emne, der berører mange faggrupper og går på tværs i samfundet. LVS arrangerer fire møder i efteråret 2020 med emnerne "Det kortlagte menneske", "Hype eller håb?", "Den digitale kløft" og "Vores digitale fremtid: Doktor Hansen eller Doktor Google?". Møderne er åbne for alle med interesse i emnet. Tilmelding foregår af praktiske grunde i Lægeforeningens system, men det er ikke noget krav at være medlem af hverken LVS eller Lægeforeningen.

Se <https://selskaberne.dk/temaer/digital-sundhed-2020>

Nationale Kliniske Retningslinjer

LVS har 3 repræsentanter i Sundhedsstyrelsens rådgivende udvalg for Nationale Kliniske Retningslinjer, oprettet i 2017. Herudover er Sundhedsstyrelsen, Sundheds- og ældreministeriet, DASYS, Danske Patienter, Danske Regioner, KL og Dansk Selskab for Fysioterapi repræsenteret. Det rådgivende udvalg er fortsat præget af en læreproces i forholdt til håndtering af ansøgninger og justeringer i forhold til opslag og implementering.

Der blev afsat i 2012 afsat 80 mio. kroner til at udarbejde omkring 50 Nationale Kliniske Retningslinjer, hvoraf den sidste blev udgivet i januar 2017.

LVS' årsmøde 24. januar 2020

Årsmødet 2020 handlede om digitalisering og kunstig intelligens og havde indlæg fra Sundhedsminister Magnus Heunicke, forskningsdirektør Søren Brunak, Filosof fra KU Mads Vestergaard, Professor Anders Perner, Ledende overlæge Michel Christian Nemery, Direktør for Enversion A/S Christian Bang, Medical Director NHS Stephen H Powis, Klinikchef Jens Hillingsø, Lægefaglig direktør Regionshospitalet Nordjylland Thomas Larsen, Radikal sundhedsordfører Stinus Lindgren, Overlæge Sisse Ostrowski, Professor fra CBS Mikkel Flyverbom, Direktør for Danske Patienter Morten Freil, Direktør fra Google Thomas Bering, Formand Det Etske Råd Anne Marie Gerdes og Formand for LVS Henrik Ullum.

Søren Brunak talte om algoritmernes forunderlige verden, med et budskab om, at der fra politisk hold er behov for at få lovgivning tilpasset de nye teknologiske muligheder, så vi kan drage nytte af fordelene for patienterne. Mads Vestergaard holdt et indlæg baggrund af hans bog Digital Totalitarisme, hvor han trak nogle dystopiske perspektiver op for, hvor vi kan ende, hvis vi ikke sørger for, at den digitale udvikling bliver styret af de sundeste dele af vores demokratiske tradition.

Læring af Coronakrisen

Statsminister Mette Frederiksen kom midt under coronakrisen med udtalelsen: "Mon ikke noget af det, der står tilbage efter det her, er, at engang i mellem er det meget godt, at man ikke skal spørge ti led, før man træffer beslutninger, fordi I kan faktisk ganske, ganske meget, når det er den sunde fornuft, der får lov til at råde". Det har vist sig, at der kan samarbejdes på tværs af faggrænser, specialer og sektorer, når det virkelig gælder. Det har vist sig, at der kan prioriteres og skaffes mere tid til patienterne, når det er den sunde fornuft, der får lov til at råde. Det har vist sig, at forskning kan sættes i gang smidigt og professionelt, når møllestenen bliver flyttet. LVS har sat sig for at dokumentere nogle af de områder, vi skal have reformeret, når krisen har lagt sig og det store bureaukratiske system genetableres. Der er også tale om selvransagelse, fordi vi selv har været med til at etablere systemet.

Som en afledt effekt af COVID19 pandemien har der været udmeldt meget restriktive og også uklare regler fra flere regioner om lægers deltagelse i faglige arrangementer. Det truer nu adgangen til den opdaterede viden, som lægerne skal bruge i patientbehandlingen. Det er opfattelsen hos LVS, der derfor har henvendt sig til en række myndigheder, bl.a. Sundhedsstyrelsen og Danske Regioner, for at få lempet reglerne.

Med venlig hilsen

Anne Lerberg Nielsen, Ali Asmar og Peter Hovind